

IMKERSOVERLEG

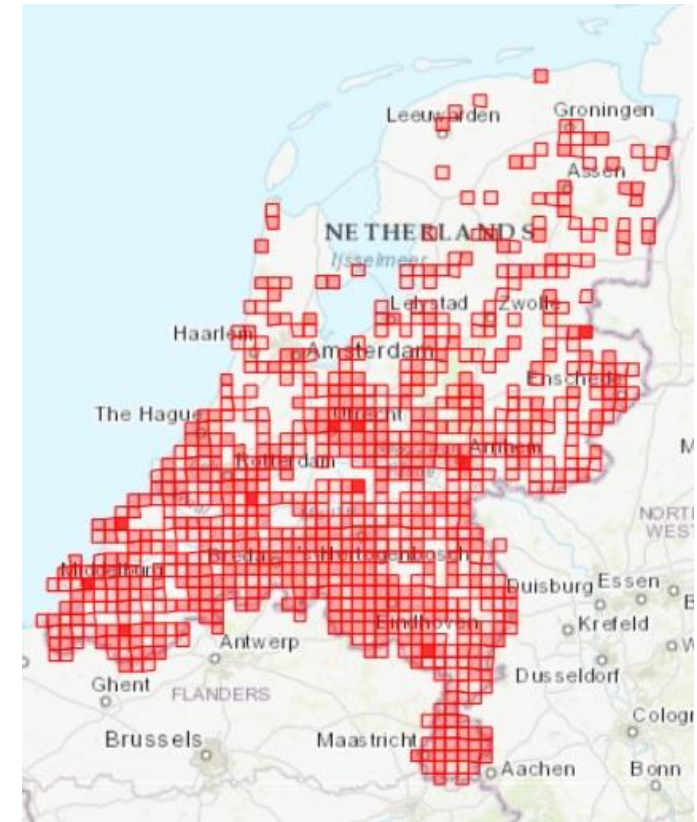
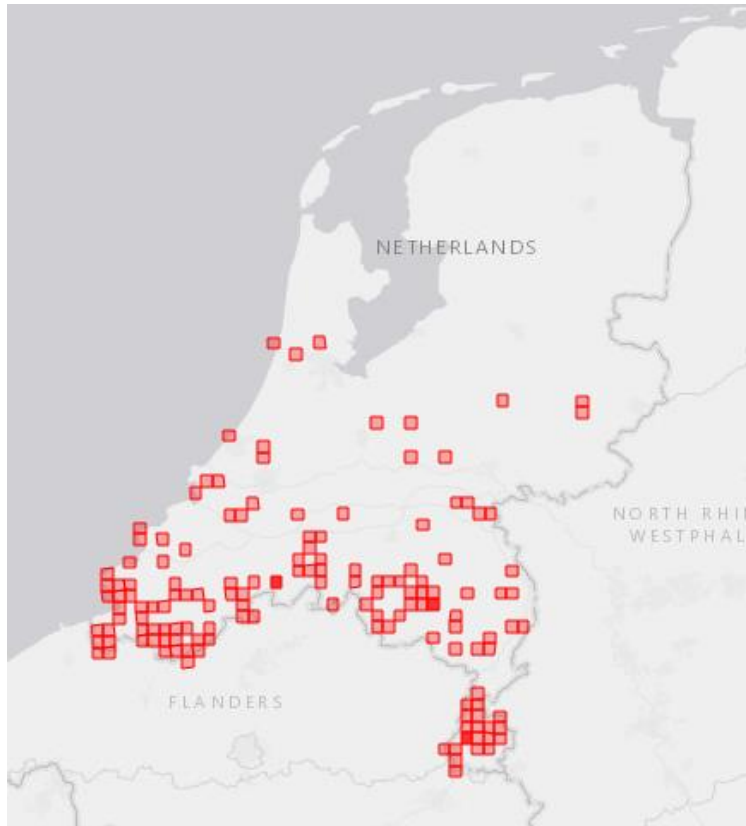
De Aziatische Hoornaar: Een invasieve exoot

Foto: Patrick Boterman, Vespawatchers

Overzicht

- Opmars Aziatische hoornaar in Europa en Nederland
- Aziatische hoornaars herkennen
- Levenscyclus Aziatische hoornaars
- Schade Aziatische hoornaars
- Opsporing en bestrijding
- Bescherming bijenkasten
- Netwerk

Opmars Aziatische hoornaar in Nederland

Waarnemingen.nl

Verskil Europese en Aziatische hoornaar

Europese hoornaar (*Vespa crabro*):

- Groot (3 cm) !
- Bruin/rode kop en borststuk
- Achterlijf fel geel en zwart
- Donkerbruine poten
- Eet ook wel eens een bij

Aziatische hoornaar (*Vespa velutina nigrithorax*)

- Kleiner dan Europese hoornaar (2 cm)
- Bovenkant kop en borststuk zwart
- Achterlijf zwart/donker met gele band
- Onderkant poten geel

Honingbij

Duitse wesp

Aziatische hoornaar

Europese hoornaar

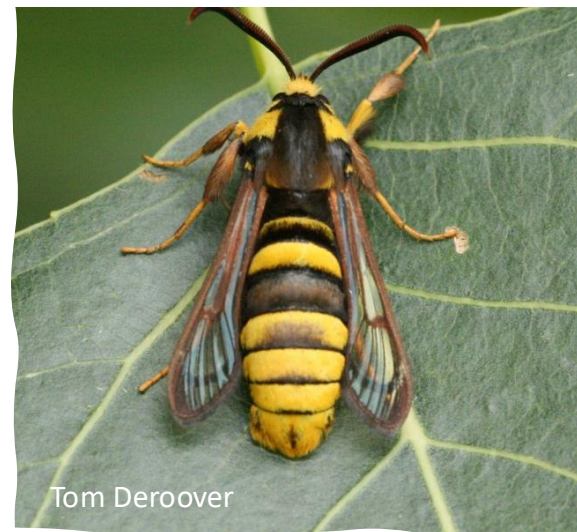
Afbeelding: Vlaams Bijeninstituut

Lijf: Geel en rood?!
Sla niet dood!

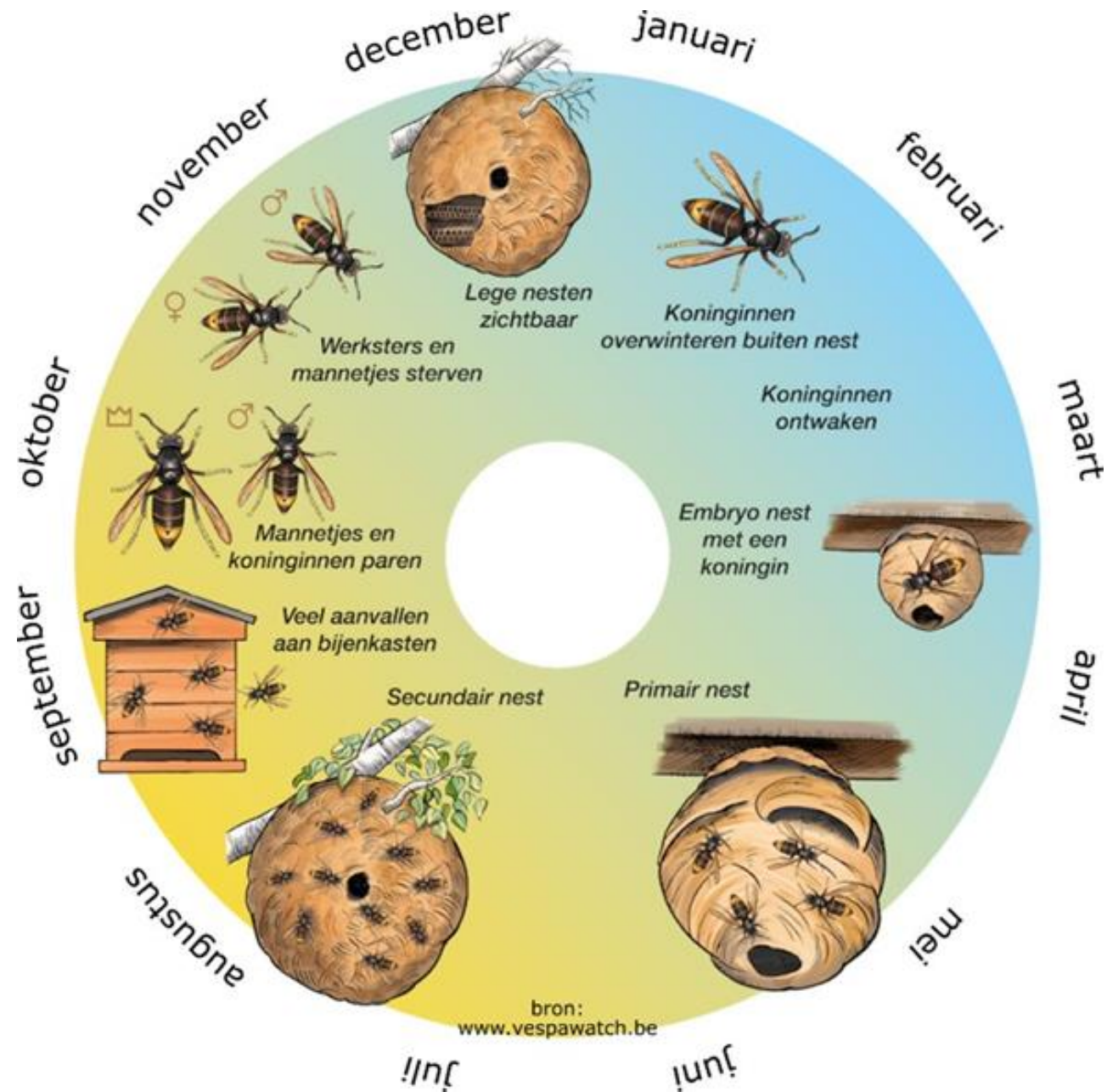

Enkele look a likes

- Stadsreus
- Houtwesp
- Hoornaarvlinder

Levenscyclus

Afbeelding: Vespawatch.be

Schade Aziatische hoornaar: Imkerij

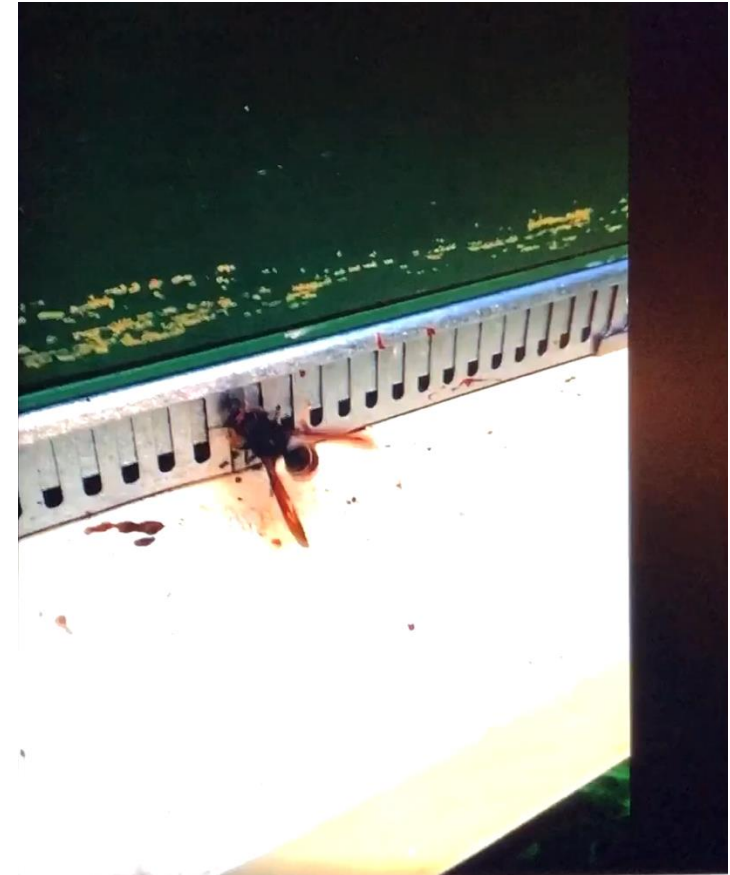
Stress bij bijenvolk vooral in september,
verzwakking, volken ten onder, grotere
wintersterfte

Verminderde honing opbrengst

Geen effectieve verdediging, Aziatische bij (*Apis
cerana*) wel

30% verlies aan bijenvolken in Frankrijk

Aziatische hoornaar voor de bijenkast

Video's: Guido Sweertvaegher Facebookgroep Vespawatchers en
Antoon Roryck Facebook groep opsporing Aziatische Hoornaar Nederland

Schade biodiversiteit

- 1 nest, 11 kg insecten < 100.000 beestjes
- Gemiddeld: 38% honingbij, 30% vliegen, 20% sociale wespen en veel andere soorten
- Onderzoek heeft 159 verschillende prooiensoorten geïdentificeerd in één nest
- Schade biodiversiteit direct: minder bijen, wespen, vliegen, etc.
- Schade biodiversiteit indirect:
 - Minder voedsel voor inheemse insecten-eters
 - Minder goede bestuiving

*The invasive hornet *Vespa velutina* affects pollination of a wild plant through changes in abundance and behaviour of floral visitors*
Sandra V. Rojas-Nossa ^{a,*} · María Calviño-Cancela ^b

RESEARCH PAPER

Predator and pollinator? An invasive hornet alters the pollination dynamics of a native plant

Sandra V. Rojas-Nossa ^{a,*}, Thomas A. O'Shea-Wheller ^b, Juliette Poidatz ^{b,c}, Salustiano Mato ^a, Juliet Osborne ^{b,*}, Josefina Garrido ^a

Schade volksgezondheid

- AH zeer defensief in de verdediging van nesten
- Gif als alarmferomoon wat kan leiden tot talrijke steken
- Spuiten van vloeistof richting ogen

ORIGINAL ARTICLE

Anaphylaxis to *Vespa velutina nigrithorax*: Pattern of Sensitization for an Emerging Problem in Western Countries

Vidal C^{1,2}, Armisen M¹, Monsalve R³, González-Vidal T¹, Lojo S⁴, López-Freire S¹, Méndez P¹, Rodríguez V¹, Romero L¹, Galán A³, González-Quintela A^{2,5}

el je vraag

vrtnws

14°C 108 km

Zoek

Aziatische hoornaars maken in de lente een primair nest dat zich vaak in de buurt van mensen bevindt.
Foto: Frank van Beek

Vlaams Bijeninstituut waarschuwt voor aanvallen van Aziatische hoornaars na steek bij kind: "Pak meer nesten dan vorig jaar"

Wat weetjes

- Vliegen ongeveer 2 km van hun nest
- Suiker halers en eiwit halers
- 1 minuut weg met prooi of suiker = 100 meter
- Verknipt prooien, borststukje
- 1 nest 50 tot 500 nieuwe koninginnen
- 10% slaagt
- Ze steken en spuiten.....gif??
- Agressief bij verstoren nest
- Jonge, bevruchte koninginnen zoek vrijwel meteen een overwinteringsplek maar kunnen ook 50 km vliegen

Aziatische Hoornaar

Vespa velutina LAPÉLIERE, 1836

zeer zeldzaam
exoot

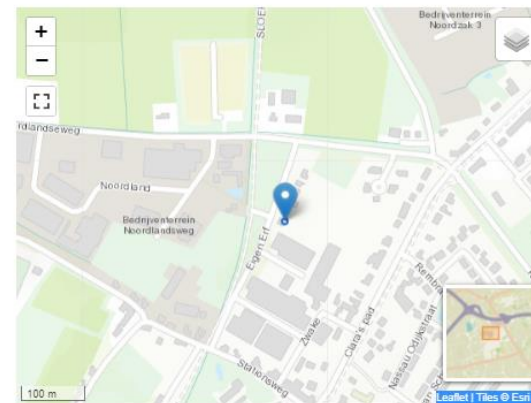
Bijen, wespen en mieren Vespidæ Vespa Vespa velutina 1 Soort

1 koningin ♀ ter plaatse

2023-04-08 10:30
Externe bron
Heinkenszand - centrum (ZL)
Goedgekeurd (met bewijs)

GPS 51.4771, 3.8113
RDS 45525 388746
Nauwkeurigheid 5m
Bron Go observation

Route

Details

Datum	2023-04-08 10:30
Aantal	1 ♀
Levensstadium	koningin
Activiteit	ter plaatse
Locatie	Heinkenszand - centrum (ZL)
Waarnemer	Externe bron
Telmethode	geen
Methode	handvangst en in collectie

Foto's

In het voorjaar en najaar: Plaatsen selectieve koninginnenvallen

- Selectieve val – Aziatische hoornaar erin, Europese niet en kleinere insecten kunnen eruit
- Doel is koninginnen vangen (spring trapping)
- In het midden wiekpotje met lokstof trappitof zelfgemaakt (1/3 zoete witte wijn, 1/3 bier, 1/3 suiker) en eiwit (bijv vis of een paar kattenbrokjes)
- Plaats de vallen in de buurt van je bijenstand, of in de buurt van een verwijderd nest
- **Controleer twee keer per dag op bijvangst en laat deze vrij!**
- Veel imkerwinkels bieden vallen aan

Weghalen
embryo nesten:

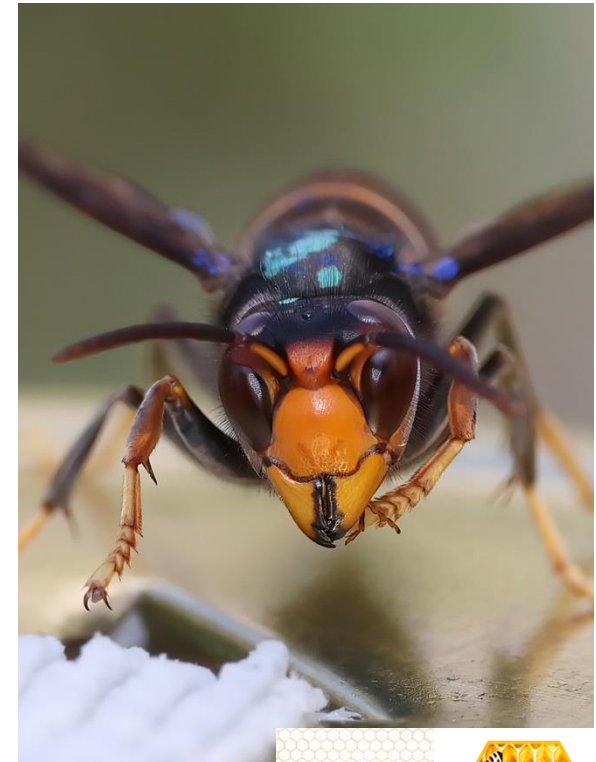
*zorg ervoor dat de
koningin erin zit!*

Foto: Hans de Blauwe

Opsporing AH nesten: mei-oktober

- Waarneming.nl met foto!!
- Validator beoordeelt
- Contactpersoon stelt zoekteam samen:
Groeps app
- Wiekpotten plaatsen voor opsporing nest
- Bij grove locatie nest:
 - > zenders plaatsen
 - > door zoeken met wiekpotten
- Nest melden op **waarneming.nl**
- Bestrijding door professional

HELP!

Zie je een Aziatische hoornaar op dit lokmiddel, maak dan een foto en zet deze op waarneming.nl/go/vespa-velutina

Deze opstelling vormt geen gevaar voor eventuele voorbijganger. Het is een niet giftig lokmiddel en wordt regelmatig gecontroleerd en bijgevuld. Na vondst van het nest of uiterlijk 1 december wordt de opstelling weer verwijderd.

Contactpersoon:

Telefoonnummer:

OPSPORING VERZOCHT

Kortgeleden is de AZIATISCHE HOORNAAR in deze buurt gemeld. Dit betekent dat er een NEST in de omgeving is. HELP ons dit nest op tijd te vinden voor het zich kan vermeerderen!

Uiterlijk

Herkenning

Aziatische hoornaar

Europese hoornaar

Stadsreus

Achtergrond

De Aziatische hoornaar is een invasieve wespenssoort afkomstig uit China die zich razendsnel door Nederland verspreid en jaagt op veel nuttige insecten, met name de honingbij. Bijenhouders zijn hier niet blij mee. Nederland is door de EU verplicht deze soort te bestrijden, waardoor het laten weghalen van een nest kosteloos is voor burgers.

Nestplaats

Aziatische hoornaar
Vaak in bomen op minstens 10 meter hoog, in gebouwen en in struiken. De nestplaats is klein en zit aan de zijkant.

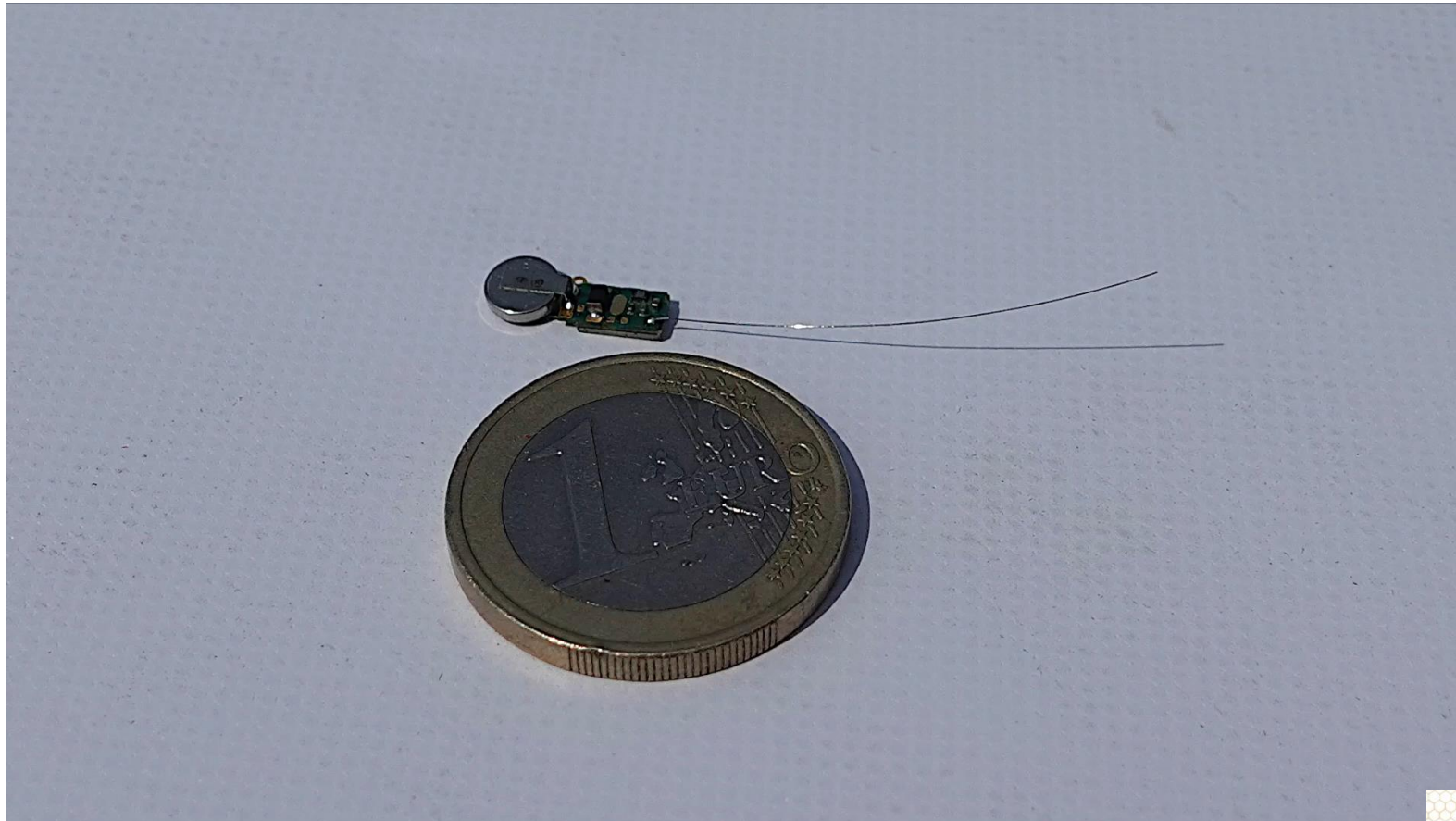
Europese hoornaar
Meestal in holtes van bomen onder 4 meter hoog.

Soms in de open lucht. De nestplaats is groot en zit aan de onderkant.

Gewone wesp
In de grond of in afgesloten ruimtes.

Aziatische hoornaar of nest melden op waarneming.nl:

Gebruik van zenders, nieuwe ontwikkelingen Robor

Tips bomen afzoeken

- Gebruik een verrekijker
- Speur de kruinen af op zoek naar vliegbeweging
- Nest zit meestal 2 a 3 meter onder de kruin
- Bekijk bomen van verschillende kanten
- Kijk op verschillende momenten van de dag
- Vaak is het nest beter te zien van een afstand
- Maar soms ook niet en moet je eronder staan

Netwerk Aziatische hoornaar

1 AH Taskforce

- Landelijk/ provinciaal

12 Aanspreekpunten AH

- Provincies/ provinciaal

+/- 150 Contactpersonen AH

- Gemeenten/ lokaal
- Imkersvereniging(en)
- Zoekgroep(en)

Doelstellingen Taskforce Aziatische hoornaar

Verspreiding & impact van AH
beheersen en beperken door:

- 1) Pro-actief en gecoördineerd optreden
- 2) Bewustwording, educatie en informatievoorziening
- 3) Samenwerking met belanghebbenden
- 4) Oplossingen voor de lange termijn

Wat kun je doen?

- Leer de AH goed kennen
- Informeer anderen over AH
- Begin voorjaar: plaatsen van selectieve koninginnenvallen
- Voorjaar: uitkijken naar en verwijderen embryonesten
- Zomer: helpen bij de opsporing van nesten
- AH gezien? Altijd melden op

waarneming.nl